EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2022 | LV

“Viet?jais skat?jums” — S3, 19. s?rija — Rietumbalk?nu valstis uz Eiropas Savien?bas sliekš?a

Ieilgušais Rietumbalkānu valstu pievienošanās process atkal ir iekļauts ES darba kārtībā. Šajā “Vietējā skatījuma” epizodē galvenā uzmanība pievērsta ES paplašināšanai un Rietumbalkāniem, jo ne visas šīs valstis ir sasniegušas vienādu progresu ceļā uz dalību ES.

Viesi apspriež pakāpeniskas un progresīvas integrācijas principu, reģiona izredzes pievienoties ES saimei un vai ES pastiprinātā koncentrēšanās uz Ukrainu ietekmēs sarunas ar Rietumbalkāniem.

EESK loceklis un Rietumbalkānu koordinācijas komitejas priekšsēdētājs **Ionuţ Sibian** (kas pārstāv Rumāniju, kura ES pievienojās 2007. gadā) pauž pilsoniskās sabiedrības viedokli par stāvokli reģionā.

Bijušais Eiropas Savienības un Polijas valdības augsta ranga ierēdnis **Jarosław Pietras**, kas bija iesaistīts Polijas pievienošanās ES procesā, dalās pieredzē par sarunu gaitu, runājot par līdzībām un atšķirībām starp lielo paplašināšanos 2004. gadā un šodien.

Albānijas Nacionālā jaunatnes kongresa ģenerālsekretāre **Dafina Peci** pauž Albānijas jauniešu vēlmes attiecībā uz savas valsts nākotni Eiropā.

“Agence Europe” žurnāliste **Camille-Cerise Gessant** un Rietumbalkānu plašsaziņas līdzekļu ES korespondente Briselē **Erisa Zykaj** sniedz savu perspektīvu par preses situāciju reģionā un par Eiropas politiskās kopienas ideju. (at)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

REDAKTORA SLEJA

Vair?k iesp?ju jauniešiem un pal?dz?ba Ukrainai

Kamēr rakstu šīs rindas, mūsu pastkastīte jau pildās ar pieteikumiem Pilsoniskās sabiedrības 2022. gada balvai, kuru mēs izsludinājām jūnija sākumā. Kā katru gadu mēs meklējam visradošākos un izcilākos pilsoniskās sabiedrības organizāciju un privātpersonu projektus, kas vienmēr piepilda mūsu sirdis ar lepnumu par pilsoniskās sabiedrības veikto fantastisko darbu visā Eiropā.

Taču šis gads ir īpašs. Pirmo reizi balvai esam izvēlējušies divas tēmas, nevis vienu: jauniešus un Ukrainu. Tas nozīmē, ka mēs noteiksim divas uzvarētāju grupas: pa trim katrā kategorijā.

Tā 2022. gads ir Eiropas Jaunatnes gads, vispirms nolēmām godināt projektus, kas paver iespējas jauniešiem. Ar šo balvu vēlamies uzskatāmi parādīt neatliekamo vajadzību dot jauniešiem iespēju kļūt par aktīviem pilsoņiem un jēgpilni iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, kas ietekmē mūsu un it īpaši viņu nākotni.

Taču, kopš Krievija brutāli iebrukusi Ukrainā, izraisot neizmērojamas cilvēku ciešanas, saņemam ziņas par nesavtīgajām pūlēm, ko iegulda Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijas un iedzīvotāji, kuri zibenīgi mobilizējās, lai palīdzētu Eiropas kaimiņiem.

Tad mēs nolēmām piešķirt balvu arī projektiem, kas palīdz kara skartajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. Mēs meklēsim uzvarētājus to cilvēku vidū, kuri sniedz humāno palīdzību uz vietas, kuri dod patvērumi, kuri palīdz ukraiņiem integrēties Eiropas darba tirgū, skolās un sabiedrībām, un starp visiem tiem, kuri palīdzēja un turpina palīdzēt cilvēkiem, kas saskaras ar brutalitāti un agresiju, brīdī, kas tas viņiem visvairāk vajadzīgs.

Tātad, ja jūs vadāt projektu, kura mērķis ir veidot labāku nākotni jauniešiem, vai ja cenšaties jebkādā veidā palīdzēt ukraiņiem – vai nu bēgļiem, kas jau nokļuvuši Eiropas Savienībā, vai arī tiem, kas palikuši kara plosītajā valstī, sūtiet mums savu pieteikumu. Ja pazīstat kādu, kas veic izcilu darbu saistībā ar kādu no šiem diviem tematiem, dariet viņa zināmu šo informāciju! Pasteidzieties, jo laika nav daudz: pieteikšanās termiņš ir 31. jūlijs.

Ceram saņemt daudz radošu un noderīgu projektu. Tā būs mūsu iespēja godināt visus tos, kuri cenšas Eiropu padarīt labāku jauniešiem un kopā ar viņiem, kā arī ikvienu, kas izrāda drosmi, cilvēcību un solidaritāti, sastopoties ar ļaunumu.

Cillian Lohan
, EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos

TURPM?KIE NOTIKUMI

2022. gada 31. jūlijā plkst. 10.00 (pēc Briseles laika)

Balva pilsoniskajai sabiedrībai : labāka nākotne jauniešiem un palīdzība Ukrainas karā cietušajiem – pieteikumu iesniegšanas termiņš

2022. gada 18. jūlijā Briselē

Komunikācija par pamattiesībām un tiesiskumu

2022. gada 21. un 22. septembrī Briselē

EESK plenārsesija

SAPNIS PAR UKRAINU

Ukraiņu ziņu reportiere no Kijivas Olga Chaiko, kas raksta par sabiedrisko un politisko dzīvi, bet pašlaik – par kara notikumiem Ukrainā, pēc "EESK info" lūguma ir uzrakstījusi par Eiropadomes 2022. gada 23. jūnija lēmumu Ukrainai piešķirt ES kandidātvalsts statusu. Ieskatieties fotoattēlā, kuru viņa izvēlējusies, lai mums ilustrētu šo vēsturisko brīdi.

"Kandidātvalsts statuss ir lielisks sasniegums, bet mūsu valsts ceļš uz to ir bijis sāpīgs. Par saviem demokrātijas centieniem mums ir jāmaksā asinscena, bet tas ir vienīgais veids, kā mēs varam pārcirst savu saiti ar postpadomju pagātni un ar Krievijas ietekmi. Šī kauja mums ir jāuzvar, lai nākamās paaudzes varētu dzīvot laimīgu dzīvi un būt neatkarīgas."

RUN?SIM BEZ APLINKIEM!

Rubrikā "Runāsim bez aplinkiem!" EESK locekļi dalās domās par svarīgiem Eiropas darba kārtības jautājumiem. Šoreiz esam lūguši EESK locekli Maurizio Mensi, ziņotāju atzinumam par tematu "*Eiropas Mikroshēmu akts: Eiropas Mikroshēmu akta ietekme uz aizsardzību un kosmiskās aviācijas ražošanu*", ko EESK pieņēma jūnija plenārsesijā, mums īsumā pastāstīt, kāpēc šis jautājums ir svarīgs.

Viņš mums izskaidroja, kāda ir šī ietekme uz divām stratēģiski svarīgām rūpniecības nozarēm – aizsardzību un kosmosu.

MAURIZIO MENSI, MIKROSH?MU AKTS: NEAIZMIRST PAR AIZSARDZ?BAS UN KOSMISK?S AVI?CIJAS NOZARES VAJADZ? B?M

Jebkura digitālā produkta būtiska sastāvdaļa – pusvadītāji – ir ļoti svarīgi aizsardzības un kosmiskās aviācijas nozarei, kaut gan tā veido tikai aptuveni 1 % no globālā mikroshēmu tirgus.

Pusvadītājiem, kas tai vajadzīgi, jābūt izturīgiem, uzticamiem un spējīgiem pilnīgā drošībā uzglabāt datus un informāciju. Lai gan piegādes ķēdes pārrāvumi kopumā ir ekonomiska un, iespējams, sociāla problēma, šajās stratēģiskajās nozarēs iztrūkums kļūst arī par drošības problēmu.

Eiropa ir atkarīga no neliela skaita ārvalstu piegādātāju, un tam ir sensitīva ietekme. Amerikas Savienotās Valstis, Ķīna un Dienvidkoreja investē lielas summas. Ar Mikroshēmu

aktu Eiropas Komisija paredz divkāršot ražošanu Eiropā, līdz 2030. gadam sasniedzot 20 % no kopējā ražošanas apjoma pasaulē ar kopējo ieguldījumu aptuveni 43 miljardu euro apmērā.

Tomēr EESK aicina Komisiju precizēt šā finansējuma avotus, jo daļa no tā, šķiet, rodas, budžetā pārdalot summas, kas jau piešķirtas citām prioritārām jomām, piemēram, kosmosam, mākslīgajam intelektam un kiberdrošībai, kuras nedrīkst apdraudēt. Arī Eiropas Aizsardzības fonda apropriācijas nedrīkst samazināt, ņemot vērā jau tā ierobežotos pieejamos resursus. Ņemot vērā pieaugošo ģeopolitisko saspīlējumu, ir ļoti svarīgi ar Mikroshēmu aktu nodrošināt, lai aizsardzības un kosmiskās aviācijas nozarēm būtu pienācīgs finansiālais atbalsts.

Mēs arī ierosinām, ka Mikroshēmu aktam jābūt koncentrētam uz inovāciju un tā jāveicina ne tikai mazos pusvadītājos, bet arī lielākajos pusvadītājos, kurus joprojām lielā mērā izmanto aizsardzības un kosmiskās aviācijas nozarēs.

Būtiska ir arī sertifikācijas procedūru izstrāde šajās divās nozarēs. Piemēram, Eiropas standartizācijas stratēģijas ietvaros ir jāatbalsta kopīgu militāro un civilo standartu izstrāde.

Jautājums, kas nekavējoties jārisina, ir juridiskā noteiktība valsts atbalsta jomā, norādot ES līmenī kritērijus jebkādu atbalsta pasākumu atļaušanai un administratīvo procedūru racionalizēšanai valstu līmenī.

Ir arī jāstiprina sadarbība ar sabiedrotajām valstīm, piemēram, Amerikas Savienotajām Valstīm, ar ES un ASV Tirdzniecības un tehnoloģiju padomes starpniecību. Īsāk sakot, globālā aizsardzības un kosmiskās aviācijas pusvadītāju ekosistēma ir sarežģīta un savstarpēji ļoti atkarīga. Tikai izmantojot stiprās puses un izstrādājot koordinētas stratēģijas, ir iespējams izvairīties no dublēšanās un palielināt visas sistēmas efektivitāti kopumā.

Maurizio Mensi, EESK loceklis

“VIENS JAUT?JUMS...”

Viens jaut?jums...

Sadaļā “Viens jautājums...” lūdzam EESK locekļus atbildēt uz jautājumu par aktuālu tematu, kas ir Eiropas darba kārtības prioritāte vai kam vajadzētu tādai būt.

Jūlija pasākumā mēs runājām ar EESK locekli un ziņotāju **José Antonio Moreno Diaz** atzinumam par tematu “*Vardarbības pret sievietēm apkarošana*”. Mēs viņam jautājām, kādus pasākumus ES varētu veikt, lai apkarotu vardarbības pret sievietēm un meitenēm epidēmiju, ko viņš

raksturo kā terorisma veidu, no kura ik gadu cieš tūkstošiem upuru.

José Antonio Moreno Díaz: vardarb?ba pret sieviet ?m ir cilv?kties?bu jaut?jums

Aptuveni puse no gandrīz 500 miljoniem ES iedzīvotāju ir sievietes. Un saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras 2014. gada pētījumu aptuveni trešdaļa sieviešu Eiropas Savienībā kādā dzīves posmā ir saskārušās ar vardarbību tikai tāpēc, ka viņas ir sievietes.

Šeit runa ir par **vardarbības pret sievietēm epidēmiju**: vardarbība viņu attiecībās, ģimenē, darbā, uz ielas utt. Mēs runājam par terorisma veidu pret sievietēm, kas katru gadu prasa tūkstošiem upuru, nogalinot, ievainojot, slikti izturoties pret sievietēm, viņas pazemojot, izvarojot, uzbrūkot, aizvainojot, aizskarot, apdraudot u. c.

Tāpēc vardarbība pret sievietēm ir cilvēktiesību jautājums, proti, cilvēktiesību pārkāpums tikai tādēļ, ka cietusī ir sieviete: tiesības uz fizisko un garīgo neaizskaramību, tiesības uz drošību, tiesības uz nediskrimināciju, tiesības uz privātumu utt.

Tāpēc dalībvalstu iestāžu un ES iestāžu pienākums ir aizsargāt sieviešu cilvēktiesības: direktīvas priekšlikums, ar ko Komisija nāca klajā 8. martā — Starptautiskajā sieviešu dienā — ir būtisks un steidzami nepieciešams pirmais solis.

EESK atzinīgi vērtē regulatīvo jauninājumu, proti, direktīvā par vardarbības pret sievietēm apkarošanu izmantoto starpnozaru pieeju. Šādu direktīvu plaši pieprasa sabiedrība.

Turklāt, ņemot vērā pret sievietēm vērstas vardarbības daudzveidību un izplatību, ir jāpanāk, lai šādas vardarbības apkarošanas politika nebūtu neitrāla, bet gan izstrādāta, balstoties uz skaidru un nepārprotamu **dzimumu līdztiesības perspektīvu**, un veidota tā, lai veicinātu izpratni par tās nepieciešamību un efektivitāti.

Ir vajadzīgas debates par vardarbību pret sievietēm Eiropas Savienībā, lai izstrādātu mehānismus, ar ko definēt sodāmu rīcību, piemēram, vardarbību, un noteikt sodus un vainu pastiprinošus apstākļus. Tomēr ir arī jāievieš procedūras cietušo aizsardzībai un drošai piekļuvei tiesvedībai, kā arī jānodrošina cietušajām atbalsta un integrācijas mehānismi.

EESK ierosina, ka sociālajā dialogā un koplīguma sarunās būtu jāparedz konkrēti pasākumi, kas nodrošinātu darbvietu saglabāšanu vardarbībā pret sievietēm cietušajām personām un nenodarbinātu cietušo integrēšanu darba tirgū.

Tajā pat laikā mēs visi zinām, ka sociālās problēmas nevar atrisināt tikai tiesas ceļā, ka sodam nevajadzētu būt vienīgajam līdzeklim un tādēļ būtu jāievieš daudzdisciplīnu izglītības un izpratnes veicināšanas politika: mums būtu jāizmanto izglītība un kultūra, lai novērstu pārkāpēju parādīšanos, nodrošinot izglītību vienlīdzības apstākļos un respektējot daudzveidību.

Ņemot vērā izglītības nozīmi dzimumu lomu un stereotipu veidošanā, visos izglītības posmos būtu jāparedz tās preventīvā funkcija, izmantojot, piemēram, visaptverošu izglītošanu seksualitātes jautājumos, un institucionālajā sadarbībā būtu nepārprotami jāiekļauj pedagogu aprindu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju (tostarp feministu apvienību), sociālo partneru un attiecīgo kopienu līdzdalība.

Visbeidzot, EESK pauž dziļas bažas par to, ka galēji labējo spēku darbībā ir izvirzīts mērķis apkarot priekšlikumus par vīriešu un sieviešu līdztiesību. Komiteja ir īpaši nobažījusies par to, ka tiek sistemātiski noliegta strukturāla vardarbība pret sievietēm, ar ko viņas saskaras tikai tāpēc, ka ir sievietes. Šāds noliegums ne tikai apgrūtina vienlīdzīgu līdzāspastāvēšanu, bet arī apdraud LES 2. pantā nostiprinātās vērtības un principus.

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

P?rsteiguma viesis

Savā rubrikā "Pārsteiguma viesis" mēs iepazīstinām ar cilvēkiem, kuru darbs iedvesmo citus un kuru uzņēmība un apņēmība attiecībā uz to, ko viņi dara, pelna cieņu.

Šajā EESK info izdevumā mūsu viese **Olga Čaiko**, Ukrainas žurnāliste no Kijivas, dalās savā stāstā par žurnālistes darbu kara laikā un par problēmām, ar kurām saskaras viņa un citi Ukrainas žurnālisti. Viņa apraksta, kā viņi ir pielāgojuši savas darba metodes bīstamajam laikam, kurā viņi darbojas, kā viņi kalpo savai valstij un kā cīnās pret viltus ziņām un propagandu.

Olga Chaiko: ierauti iekš? uz ilgu laiku

Kādu dienu pamostaties un redzat, ka jūsu valstī ir sācies karš.

Pasaule grūst; jūs joprojām mēģināt runāt ar saviem radiniekiem Krievijā, bet propaganda un bailes, šķiet, ir mazinājušas viņu spēju domāt loģiski. Jūs saprotat, ka visu ukraiņu, tostarp žurnālistu, dzīve krasi mainās, jo mēs visi tagad vismaz zināmā mērā sevi uztveram kā kareivjus.

Viss sākās pirms astoņiem gadiem, kad Krievija pirmo reizi iebruka Ukrainā. Laikā no 2014. līdz 2018. gadam gan valsts kopumā, gan prese piedzīvoja grūtus laikus, jo Kremlis izmantoja propagandu, lai dažādos veidos attaisnotu savas darbības, saucot ukraiņus par nacistiem un pārliecinot krievus, ka Donbasa un Krimas iedzīvotājiem ir nepieciešama viņu aizsardzība.

Tomēr pēc tam situācija nedaudz stabilizējās. Pēc Pašcieņas revolūcijas (2013-2014) žurnālistiem bija vārda brīvība. Bija daudz vieglāk organizēt intervijas, politiķi pārtrauca bēgt no preses, un mediji nekad nevarēja iedomāties, ka kādas vietas — , piemēram, dzelzceļa vai metro stacijas vai pat tilta — filmēšana varētu radīt apdraudējumu valstij.

Tomēr vismaz kopš 2021. gada decembra Ukrainas sabiedrība nojauta, ka varētu sākties Krievijas pilnīga mēroga iebrukums. Par to liecināja vairākas pazīmes: Krievijas retorika un propaganda kļūst smagāka, ārvalstu vēstniecības no Kijevas un Ļvivas tiek evakuētas un ārvalstnieki tiek stingri mudināti pamest Ukrainu, izmantojot jebkādus iespējamos līdzekļus. Ukrainas prezidents un valdība izvairīgi atbildēja uz jautājumiem par kara iespējamību, tāpēc mēs varējām iedomāties, ka varētu sākties plaša mēroga iebrukums.

Pēc Putina 22. februāra uzrunas Krievijas sabiedrībai, Džo Baidena vairākkārtējiem brīdinājumiem amerikāņiem un ukraiņiem un militārās palīdzības saņemšanas bija skaidrs, ka iebrukums varētu sākties jebkurā dienā. Tomēr 24. februārī, kad tas sākās, mēs bijām zināmā mērā šokēti. Tā kā mēs dzirdējām sprādzienus visā valstī un cilvēki sāka bēgt no Kijevas un citām pilsētām, mazpilsētām un ciematiem, mēs sapratām, ka karš ir tāda traģēdija, kurai nekad nav iespējams būt pilnībā gatavam. Pirmajā dienā mediji centās filmēt visu, domājot, ka karš drīz beigsies, taču bija arī bažas par to, ka mēs esam ierauti ilgā maratonā.

Ukrainas prese ir guvusi pieredzi pretterorisma operāciju dokumentēšanā. Spēcīga korespondentu komanda ir guvusi pieredzi Donbasa frontē. 2016. gada beigās Aizsardzības ministrija organizēja apmācību žurnālistiem, kuri vēlas tikt akreditēti darbībai kara zonā, sniedzot informāciju par mūsu bruņotajiem spēkiem un mācot taktiskās medicīnas principus. Korespondentiem bija jāievēro stingri noteikumi, piemēram, jāvalkā aizsardzības aprīkojums, piemēram, bruņuvestes un ķiveres, un jāzina, ko darīt, ja nokļūst apšaudē. Viņiem jāsadarbojas ar Aizsardzības ministrijas preses sekretāriem un katru dienu viņi jāinformē par savu maršrutu frontes līnijā. Viņi nedrīkstēja atspoguļot mūsu militāro spēku atrašanās vietas. Daži kaujinieki vēlējās, lai viņu seja vai tetovējums video būtu neskaidrs, lai ienaidnieks viņus nevarētu identificēt. Informācija par nāves gadījumu skaitu armijā bija jāiegūst tikai no uzticamiem oficiāliem avotiem. Intervējot vietējos iedzīvotājus, mēs bijām vēl uzmanīgāki, jo daudziem frontes priekšējo līniju pilsētu un ciematu iedzīvotājiem bija radinieki okupētajās teritorijās un viņi baidījās no pseidorepubliku – Luhanskas tautas republikas (LTR) un Doņeckas tautas republikas (DTR) – represijām.

Kopš 2022. gada 24. februāra šie noteikumi attiecas uz visiem Ukrainas žurnālistiem. Mums ir īpaši jārūpējas par tiem, kas dalās savā pieredzē. Cilvēki atbrīvotajās teritorijās bieži vien raud vai stāsta to, ar ko viņi nekad nebūtu dalījušies savā pirmskara dzīvē, tāpēc mums ir jāzina, kā ar cilvēkiem saudzīgi sarunāties, lai spriedze nepalielinātos.

Pirms kāda materiāla demonstrēšanas mums ir jāpadomā ne tikai divas reizes, bet trīs, četras, pat desmit reizes, taču nekļūstot par paranoiķiem vai nekrītot pašcenzūrā. Mums jāatceras, ka, lai nodrošinātu vārda brīvību, ir notikušas vairākas Ukrainas revolūcijas, un mēs to nekad nedrīkstam zaudēt.

Tomēr vārda brīvībai vienmēr būtu jāiet roku rokā ar vislielāko atbildību. Minēšu piemēru. Šajās pirmajās dienās, kad Krievija pastāvīgi bombardēja Ukrainu, bija spēcīgs kārdinājums parādīt cilvēku traģēdiju un sāpes, neizmantojot filtrus — gandrīz reāllaikā, kad mūsu auditorija gaidīja tradicionālos tiešraides raidījumus. Cik nepatīkami mēs bijām pārsteigti, kad uzzinājām, ka ienaidnieks mūsu materiālu varētu izmantot, lai pielāgotu savu uguns līniju! Tagad mēs izvairāmies no ziņošanas no konkrētās vietas vairākas stundas. Citi ierobežojumi ietver aizliegumu filmēt militārā aprīkojuma un karavīru kustību blokposteņos.

Temati, ko mēs aptveram, ir kardināli mainījušies. Karš un tā sekas ir katrā stāstā. Mēs ziņojam par evakuāciju, iznīcināšanu un provizoriski veidotām apmetnēm, kas aizstāj modernās un parastās mājas, kuras Krievija ir atstājusi drupās. Mēs runājam ar cīnītājiem, varoņiem, kas ir atbalstījuši mūsu armiju, neraugoties

uz okupāciju, un viņu kaimiņiem; mēs palīdzam brīvprātīgajiem vākt naudu mūsu bruņotajiem spēkiem un taktiskajai medicīnai. Mēs esam eksperti atmīnēšanas procesos, taču vairumā laika mēs nevaram atcerēties, kāda tagad ir nedēļas vai mēneša diena. Mēs tajā visā esam pilnīgi iekšā.

Mūsu darbs ir kļuvis par pastāvīga stresa avotu, pārbaudījums mūsu fiziskajam un garīgajam spēkam. Mūsu TV kanāli (ICTV un STB) ir izveidojuši studiju patversmē, lai bez pārtraukuma raidītu sešas stundas — tā ir mūsu laika niša radījumu maratonā “TV United News Marathon”, ko izveidoja Kultūras un informācijas ministrija un kas apvieno sešus televīzijas kanālus (gan valsts, gan privātos), lai nodrošinātu kara apraidi visu diennakti.

Ukraina vismaz astoņus gadus cenšas cīnīties pret viltus ziņām. Mūsu žurnālisti var viegli pamanīt Krievijas “pirkstu”, jo pēc tik daudziem gadiem mēs ļoti labi izprotam Krievijas propagandu. Mēs vairumu jauno ziņojumu pārbaudām, salīdzinot tos ar uzticamiem avotiem, un atbildīgās amatpersonas galvenokārt pārstāv Ukrainas pilsonisko sabiedrību. Mēs runājam arī ar ekspertiem daudzās Ukrainas dzīves jomās. Mēs divreiz caurskatām ziņas, izmantojot oficiālas tīmekļa vietnes, sociālo plašsaziņas līdzekļu lapas un, protams, kopā ar cilvēkiem, par kuriem mēs runājam.

Krievijas vai prokrieviskie kanāli mūsu valstī netiek raidīti. To tīmekļa vietnēm (izņemot oficiālās) var piekļūt tikai ar VPN savienojumu . Mēs joprojām varam novērot Krievijas telegrammas kanālus — tie ir viegli pieejami un, protams, zināmā mērā ietekmē Ukrainas iedzīvotājus, taču mūsu valdība un Nacionālā drošības un aizsardzības padome ir daudz darījušas, lai skatītājiem un lasītājiem izplatītu patiesu informāciju.

United Marathon tiek raidīts vismaz 10 kanālos, un tam var piekļūt, izmantojot viedtālruni un DIYA aplikāciju. Valsts sūta brīdinājumus, izmantojot dažādus kanālus un sociālos medijus, lai arī okupētajās teritorijās ir daudz problēmu, jo tās ir atslēgtas no mūsu interneta un mobilajiem pieslēgumiem.

Ir vēl viena problēma, kas ir kopīga visām postpadomju valstīm. Cilvēki izturas ar aizdomām pret TV ziņām. Viņi atceras, kā padomju laikos tika cenzēta prese, un bieži apgalvo, ka tā tiek manipulēta. No vienas puses, tas ir labi, jo tas viņus mudina meklēt un salīdzināt informāciju no dažādiem avotiem, lai veidotu savu viedokli. Mēs saprotam, ka mūsu kaimiņi — Krievijas un Baltkrievijas iedzīvotāji — ir pārāk uzticējušies oficiālai informācijai un ir zaudējuši spēju domāt kritiski. Tāpēc demokrātija un domas brīvība ir viena no Ukrainas skatītāju, lasītāju un žurnālistu stiprajām pusēm.

Olga Chaiko, Ukrainas žurnāliste ziņu programmā "Fakty", ICTV, SLM News

EESK JAUNUMI

EESK izsludina 2022. gada balvu pilsoniskajai sabiedr?bai. Uzman?bas centr? divi temati: jaunatne un Ukraina

EESK balva pilsoniskajai sabiedrībai šogad būs veltīta šādiem diviem tematiem: labāka nākotne jauniešiem un palīdzība Ukrainas karā cietušajiem.

EESK šobrīd pieņem pieteikumus 2022. gada pilsoniskās sabiedrības balvai, kas tiks piešķirta inovatīviem un radošiem projektiem un iniciatīvām divās kategorijās: iespēju radīšana jauniešiem un palīdzības sniegšana kara plosītās Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Balvu fonds ir **60 000 EUR**, kas tiks sadalīts ne vairāk kā sešiem uzvarētājiem: trijiem katrā kategorijā.

1. kategorijas temats ir **“Iespēju nodrošināšana jauniešiem”.** EESK uzvarētājus izraudzīsies no tiem projektiem, kuru mērķis ir Eiropā veidot labāku nākotni jauniešiem un to darīt kopā ar viņiem. Tiem ir jābūt projektiem, kas pievēršas Eiropas jauniešu konkrētajām vajadzībām, palīdz radīt viņiem iespējas un piedalīties ekonomiskajā un sabiedriskajā dzīvē.

2. kategorijas temats ir **“Eiropas pilsoniskā sabiedrība – Ukrainai”.** Ar šo balvu EESK godinās tos, kuri aktīvi darbojas vietējos apstākļos, sniedz humāno palīdzību ukraiņiem ikdienā un atbalsta bēgļus gan viņu ierašanās laikā, gan palīdzot viņiem integrēties Eiropas sabiedrībā.

Balvai var pieteikties jebkura pilsoniskās sabiedrības organizācija, privātpersona vai privātuzņēmums, kas īsteno bezpeļņas iniciatīvas. Visām iniciatīvām un projektiem jābūt īstenotiem Eiropas Savienībā, izņemot 2. kategorijas projektus, kurus var īstenot arī Ukrainā.

Pieteikšanās termiņš: 2022. gada 31. jūlijs plkst. 10.00 (pēc Briseles laika)

Apbalvošanas ceremonija: 2022. gada 14. un 15. decembrī Briselē

Pilns **prasību apraksts** un tiešsaistes pieteikuma veidlapa atrodama mūsu **tīmekļa vietnē**.

EESK balvas pilsoniskajai sabiedrībai mērķis ir vairot informētību par pilsoniskās sabiedrības izcili vērtīgo devumu Eiropas identitātes un pilsoniskuma veidošanā, kā arī kopējo Eiropas integrāciju stiprinošo vērtību popularizēšanā. (lI)

EESK pauž beznosac?jumu atbalstu Ukrainas dal? bai ES

Tikai nedēļu pirms ES Padomes samita EESK pieņēma rezolūciju, kurā tā stingri atbalsta ES kandidātvalsts statusa piešķiršana Ukrainai bez nosacījumiem un pauž Eiropas pilsoniskās

sabiedrības apņemšanos cieši sadarboties ar Ukrainas sabiedrību, lai paātrinātu valsts atjaunošanu.

EESK jūnija plenārsesijā pieņēma otro rezolūciju par Ukrainu. Rezolūcijā **"No palīdzības līdz atjaunošanai - Eiropas pilsoniskās sabiedrības priekšlikumi"** uzsvērts, ka Ukrainai būtu jāpiešķir iespējas pievienoties ES, tiklīdz tā būs izpildījusi dalības prasības. Rezolūcijā ir skaidri norādīts, ka, izvirzot Ukrainas kandidatūru, nevajadzētu kaitēt pašreiz notiekošajam Rietumbalkānu valstu pievienošanās procesam.

Attiecībā uz valsts atjaunošanu rezolūcijā uzsvērts, ka nekavējoties ir vajadzīga Eiropas un starptautiska finanšu palīdzība, lai novērstu pilnīgu Ukrainas ekonomikas sabrukumu.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** teica: "Mūsu rezolūcija sniedz skaidru vēstījumu Komisijai un Padomei par kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai. Ukraina ir pelnījusi, lai tai būtu skaidras izredzes virzīties uz Eiropu."

Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs **Oliver Röpke** sacīja: "Mēs sadarbosimies ar Ukrainu, lai tā veiktu pakāpeniskus pasākumus un izpildītu standartus, kas noteikti Eiropas līgumos par pievienošanos Eiropas Savienībai."

Darba devēju grupas priekšsēdētājs **Stefano Mallia** sacīja: "Mēs aicinām ES iestādes nodrošināt īpašu ārkārtas finansējumu MVU, ar kuru vispirms būtu jācenšas saglabāt MVU un pēc tam palīdzēt tiem attīstīties."

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētājs **Séamus Boland** sacīja: "Pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem jābūt Ukrainai paredzētās ES un valsts humānās palīdzības plānošanas, īstenošanas un uzraudzības centrā — gan kara laikā, gan valsts atjaunošanā".

"Promote Ukraine" priekšsēdētāja **Marta Barandiy** teica: "Mums ir vajadzīga jūsu palīdzība, lai atjaunotu valsti", savukārt **Mariya Korolchuk**, uzstājoties NVO CORE un "Funky Citizens" vārdā, ļoti emocionālā runā teica, ka Ukrainas tauta ir apņēmības pilna uzvarēt un atjaunot Ukrainu.

Ukrainas misijas ES vadītājs **Vsevolod Chentsov** uzstājoties pateicās ES dalībvalstīm par solidaritāti, uzsverot, ka ES kandidātvalsts statuss "mums ir eksistenciāls moments". (at)

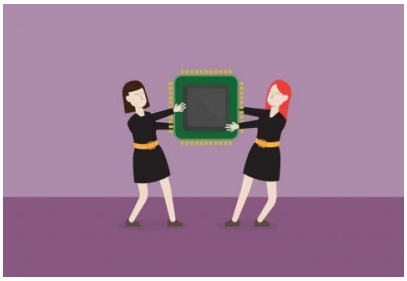

Eiropas Mikrosh?mu akts – principa "no laboratorijas l?dz ražotnei" nepietiekam?ba notur?bas sasniegšanai

Jaunā atzinumā EESK pauž uzskatu, ka ir jāstiprina visa pusvadītāju vērtības ķēde, tostarp ražošanas noslēguma posmi, kuros Covid-19 pandēmija arī ir atklājusi bīstamas nepilnības.

Jūnija plenārsesijā EESK pieņēma atzinumu kopumu par Eiropas Mikroshēmu akta iniciatīvu. EESK ir atzinīgi novērtējusi Komisijas priekšlikumus kā visumā ļoti labu iniciatīvu Covid-19 laikā piedzīvoto problēmu

novēršanai, tomēr Komiteja uzsver, ka dažās jomās Komisijai būtu jāiet tālāk.

Pirmkārt, EESK ir pārliecināta, ka ir jāņem vērā visa pusvadītāju nozare, jo tikai tā Eiropas rūpniecībā būtu iespējams panākt stratēģisku noturību: "Komisijas princips "no laboratorijas līdz ražotnei" nav pietiekami plašs, jo vērtības ķēde nebeidzas ar ražošanu," uzsver **Heiko Willems**, ziņotājs EESK atzinumam par Eiropas Mikroshēmu aktu.

EESK norāda, ka ražošanas pēdējie posmi – iepakošana, testēšana un montēšana nav pilnībā aptverti. "Eiropas ražojumi reizēm tiek sūtīti uz Dienvidaustrumāziju iepakošanai un tad sūtīti atpakaļ uz Eiropu. Pēc pēdējos gados piedzīvotajām bīstamajām situācijām ir jāsaprot, ka tas nav pareizais ceļš uz stratēģisko autonomiju," norāda **Dirk Bergrath**, ziņotājs EESK atzinumam "Eiropas pusvadītāju ekosistēma" (Mikroshēmu akts).

Tomēr ir svarīgi, lai Eiropa arī paliktu atvērta, jo mikroshēmu nozare ir viena no pasaules globalizētākajām vērtības ķēdēm. Slēgtas vērtības ķēdes veidošana varētu izrādīties ekonomiski bezjēdzīga. EESK skatījumā pareizais risinājums ir veiksmīgs līdzsvars starp Eiropas spēju palielināšanu un partnerību stiprināšanu ar līdzīgi domājošām valstīm.

Lai mazinātu pusvadītāju deficītu, Eiropas Savienībai ir jāatrisina vairāki jautājumi: piekļuve izejvielām, pētniecības un izstrādes iekārtas, intelektuālais īpašums un tehnoloģiskā zinātība, kā arī kvalificēta darbaspēka pieejamība. Tam nepieciešamas lielas investīcijas un publiskā sektora atbalsts. Komisija plāno nākamajos gados ieguldīt 43 miljardus EUR. Tomēr liela daļa šī budžeta jau ir iezīmēta citām programmām, piemēram, "Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropā" un tiks tikai pārdalīta.

"Kur šai nozarei atrodami jauni līdzekļi?" jautā **Stoyan Tchoukanov**, ziņotājs EESK atzinumam "Mikroshēmu kopuzņēmums". "Salīdzināsim to ar ASV, kas laikā no 2021. gada līdz 2026. gadam ieguldīs 52 miljardus USD, un Ķīnu, kura vēlas līdz 2025. gadam piesaistīt 150 miljardus USD. Pat mazā valsts Koreja līdz 2030. gadam plāno ieguldīt 450 miljardus USD."

Eiropas Savienībai būs jāatrod papildu publiskie līdzekļi, un EESK aicina Komisiju precizēt savus ieguldījumu plānus. Būs nepieciešams stiprināt arī privātos ieguldījumus, lai tie sasniegtu 43 miljardus USD.

Komisija dod atļauju valsts atbalstu 100 % apmērā sniegt to inovatīvo objektu finansējuma iztrūkuma segšanai, kuri Eiropā vēl neeksistē. Tā mērķis ir atbalstīt tos tehnoloģiju segmentus, kuri ģeopolitisku problēmu vai stratēģiskās nozīmes dēļ ir īpaši nestabili.

"Mēs visi esam vienisprātis, ka tad, ja Eiropā pastāvēs spēcīga atkarība un trūks spēju tur, kur ir vajadzīgs spēks, projekti būs jāfinansē arī no publiskajiem līdzekļiem," norāda visi trīs ziņotāji, "bet valsts atbalsts 100 % apmērā iedarbina trauksmes zvanu, jo tas nozīmē, ka šis projekts nav īsti ilgtspējīgs." Šādu iekārtu ekonomiskā dzīvotspēja ir jāgarantē vismaz vidējā termiņā, neradot subsīdiju sāncensību, neradot jaudas pārpalikumu un nekropļojot tirgu.

Migrantu instrumentaliz?cija un Ukrainas b?g?u kr?ze liek no jauna piev?rsties migr?cijas politikai

Valsts finansētā migrantu instrumentalizācija, kuras mērķis ir destabilizēt ES, un nepieredzētais bēgļu pieplūdums, ko izraisījis karš Ukrainā, liek pārskatīt Eiropas migrācijas politiku. EESK uzskata: lai vienoti reaģētu uz bēgļu krīzēm, ir vajadzīga solidaritāte un sloga sadale starp dalībvalstīm. Vienlaikus EESK uzsver, ka ir jāgarantē migrantu drošība un cilvēktiesības.

Jūnija plenārsesijā pieņemtajā atzinumā **"Migrantu instrumentalizācija"** EESK locekļi uzsver, ka ES reakcijai uz migrantu instrumentalizāciju jābalstās vienotā, kopīgā un saskaņotā migrācijas politikā.

Topošajam, ilgi gaidītajam konkrētajam šīs jomas regulējumam būtu jānodrošina solidāra atbildības sadale starp dalībvalstīm.

It īpaši tagad, ņemot vērā karu Ukrainā un milzīgās bēgļu plūsmas, ir kļuvis skaidrs, ka migrācija ietekmē visas dalībvalstis. Šajā saistībā jaunais Migrācijas un patvēruma pakts būtu jāpārskata, veicot nepieciešamās sistēmiskās pārmaiņas, lai varētu izstrādāt racionālu, uz tiesībām balstītu ES patvēruma un migrācijas politiku.

EESK atzinuma ziņotājs **Stefano Palmieri** teica: "Tagad ir jāturpina nostiprināt priekšstatu par Eiropu kā vietu, kurā var saņemt humāno palīdzību un kurā tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana."

Attiecībā uz hibrīddraudiem, ar kuriem trešās valstis pārbauda ES vienotību, EESK atzinuma līdzziņotājs **Pietro Vittorio Barbieri** norādīja, ka cilvēki ir nevis draudi, bet gan šādas taktikas upuri.

EESK uzsvēra, ka iesaistītie migranti ir ļoti neaizsargāti un viņiem ir vajadzīga aizsardzība, uzsverot, ka humānajai palīdzībai ir jāatbilst ES tiesību aktos noteiktajiem standartiem un iedibinātajai praksei attiecībā uz neaizsargātu personu atbalstu. EESK iesaka taisnīgi, pilnībā un nekavējoties atzīt instrumentalizēto migrantu tiesības tā, lai nerastos "pelēkā zona" vai administratīvās nenoteiktības gadījumi. (at)

Konference par Eiropas n?kotni: izš?iroši svar?gs ir turpm?kais darbs

Pēdējā gada laikā īstenotie pilsoniskās sabiedrības organizāciju kopīgie centieni ir atmaksājušies, un konferencei par Eiropas nākotni ir izdevies sniegt jēgpilnus rezultātus eiropiešiem svarīgos jautājumos. Ar šo vēstījumu EESK priekšsēdētāja Christa Schweng EESK plenārsesijā 2022. gada 15. jūnijā apsveicinoties uzrunāja Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieci demokrātijas un demogrāfijas jautājumos Dubravka Šuica.

“Pamatojoties uz iedzīvotāju ieteikumiem un pēc visu ieinteresēto personu devuma apkopojuma tika pieņemti četrdesmit deviņi priekšlikumi ar daudziem uz nākotni vērsti mērķiem, piemēram, panākt, lai EESK būtu lielāka ietekme kā līdzdalības demokrātijas aktivitāšu sekmētājai un garantētājai,” sacīja **C. Schweng**.

Viņa norādīja, ka tagad jāveic divkāršs uzdevums: jāatrod labākais iespējamais veids, kā atbalstīt strukturētu dialogu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un kā turpināt darbu pēc konferences, nodrošinot visaptverošu, vienkāršu un pārredzamu atgriezenisko saiti tiešsaistes infopaneļa un sabiedriskās kontroles veidā.

D. Šuica norādīja: “Komiteja ir būtiska demokrātiskās ekosistēmas daļa, tā stiprina uzticēšanos un mazina plaisu starp iedzīvotājiem un ES iestādēm. Tagad ir ļoti svarīgi, lai mēs eiropiešiem nodrošinātu atgriezenisko saiti ar šo unikālo demokrātisko pasākumu. Komisija vienmēr atbalstīs tos, kuri ar reformām vēlas uzlabot Eiropas Savienības darbību. Tomēr līgumu izmaiņas nedrīkst būt pašmērķis; ļoti daudz ko var un vajag paveikt saskaņā ar pašreizējiem līgumiem.”

Piesakot darba turpinājuma konferenci, kas notiks 2022. gada rudenī, D. Šuica uzsvēra, ka “šis pasākums visam procesam uzliks leģitimitātes zīmogu, jo demokrātija ir vērtīgs dārgums, kuru mēs nekad nedrīkstam uztvert kā pašsaprotamu, un par to atgādina traģiskie notikumi Ukrainā. Mums ir jākoncentrējas uz tālāku demokrātijas attīstību, un šobrīd mēs savu demokrātiju sagatavojam nākotnei”. (mp)

Professor Andrea Renda, CEPS

EESK v?rt? Eiropas “trešo ce?u” uz digitaliz?ciju

EESK jūnija plenārsesijas debatēs tika uzsvērts, ka ar Deklarāciju par digitālajām tiesībām un principiem un Datu aktu ES sper vēl divus soļus ceļā uz digitālas telpas izveidi, kuras centrā ir cilvēki.

15. jūnija plenārsesijā EESK rīkoja **debates par digitālajām tiesībām un principiem,** kurās piedalījās Eiropas politikas pētījumu centra (CEPS) vecākais zinātniskais līdzstrādnieks un Globālās pārvaldības, regulējuma, inovācijas un digitālās ekonomikas nodaļas vadītājs, profesors **Andrea Renda.** Debates bija saistītas ar EESK atzinuma par Eiropas deklarācijas par digitālajām tiesībām un principiem projektu un atzinuma par Datu aktu pieņemšanu.

sProfesors **A. Renda** pauda atbalstu gan deklarācijai, gan aktam kā diviem ES regulējuma sistēmai pievienotiem mozaīkas gabaliņiem, kas ir alternatīva gan ASV sistēmai, kurā dominē milzīgu korporāciju rokās esoša privāta pārvaldība, gan valsts kontrolētajai sistēmai Ķīnā, kurā lielo tehnoloģiju uzņēmumu savāktie dati kļuvuši par valdības rīku cilvēku masveida uzraudzībai.

“Mūsu priekšstats par drošību un drošumu nozīmē, ka ir vajadzīgi ne tikai atbildīgāki indivīdi un privātuzņēmumi, bet arī uzmanīgākas un vairāk pilnvarotas valdības, kurām būtu rīki, ar ko noteikt, kas ir drošs un kas nākotnē var kļūt nedrošs,” viņš sacīja. “Un mēs runājam par ilgtspēju – ne tikai ekoloģisko, bet aizvien vairāk arī par ekonomisko un sociālo ilgtspēju, jo modelis, kādā esam dzīvojuši līdz šim, nav ekonomiski un sociāli ilgtspējīgs.”

“Ir ļoti svarīgi, lai ES pievērstos digitālajām tiesībām un principiem nolūkā mazināt joprojām pastāvošo digitālo plaisu, it īpaši saistībā ar vecāka gadagājuma cilvēku un lauku iedzīvotāju piekļuvi publiskajiem un privātajiem pakalpojumiem tiešsaistē,” teica ziņotājs **Philip von Brockdorff**, kurš izstrādājis EESK atzinumu par deklarācijas projektu.

Viņš uzsvēra, ka ar deklarāciju jāatbalsta ilgtspējīga attīstība ne tikai saistībā ar vidi, bet arī ar sociālo ilgtspēju, līdz minimumam samazinot digitālo tehnoloģiju kaitīgo ietekmi un maksimāli palielinot to labvēlīgo ietekmi uz ekonomiku un sabiedrību.

Iepazīstinot ar EESK atzinumu par Datu aktu, ziņotājs **Marinel Dănuț Muresan** uzsvēra, ka noteikti jāpievēršas pilsoniskās sabiedrības pamatotajām bažām: “ES iedzīvotāju drošība ir ļoti svarīga. Jānodrošina, lai ikvienai ieinteresētajai personai būtu pieejamība. Mums ir jāveido datu centri, kas atbilst kiberdrošības noteikumiem, un jānodrošina nepārtraukta profesionālā apmācību visiem, kas apstrādā datus, un visu ieinteresēto personu, it īpaši MVU, taisnīga piekļuve.” (dm)

Left to right: Stefano Palmieri, Javier Doz Orrit, Brikena Xhomaqi, Luca Jahier, Gonçalo Lobo Xavier, Dragoș Pîslaru

Eiropas pusgads ir j?reform?, lai organiz?t? pilsonisk? sabiedr?ba var?tu efekt ?vi piedal?ties – EESK aicina r?koties

Ikgadējās konferences laikā jūnijā grupa “Eiropas pusgads” atkārtoti aicināja iesaistīt pilsonisko sabiedrību un ierosināja pastāvīgu kopīgo investīciju finansēšanas mehānismu, kura uzdevums būs uzlabot gatavību krīzes situācijām un atbildes spēju.

Konference tika rīkota saistībā ar jaunāko Komitejas rezolūciju, un tās mērķis bija apspriest Eiropas pusgada reformu “Tā kā Eiropas Savienību ir skārušas jaunas problēmas, Eiropas pusgads ir jāpielāgo, jāstiprina un tajā ir jādod vieta Eiropas organizētajai pilsoniskajai sabiedrībai,” skaidroja grupas “Eiropas pusgads” priekšsēdētāja vietnieks **Gonçalo Lobo Xavier**.

Atklādama konferenci, EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** atkārtoti apliecināja, ka “no pilsoniskās sabiedrības lielā mērā ir atkarīga nākotnes Eiropa”, savukārt kohēzijas un reformu komisāre **Elisa Ferreira** norādīja: “Domājot par nākotnē iespējamām krīzēm, mums ir jāmeklē nevis viens galvenais instruments, bet gan daudzi instrumenti un pilnvērtīgs instrumentu krājums. Ir svarīgi palielināt daudzveidību.”

Turpmāk Eiropas Savienībai būs nepieciešamas lielas investīcijas. Diskusijas dalībnieki sprieda, vai šiem atveseļošanas plāniem vajadzētu kļūt strukturāliem un pastāvīgiem, lai būtu iespējams veikt kopīgas

investīcijas svarīgākajās jomās. “Enerģētikas jomā Eiropai ir nepieciešama neatkarība”, norādīja *ad hoc* grupas “Eiropas pusgads” priekšsēdētājs **Javier Doz Orrit**, savukārt Ekonomikas un monetāro lietu komitejas priekšsēdētājs **Stefano Palmieri** uzsvēra nepieciešamību “nodrošināt sistēmas strukturālas pārmaiņas”.

Noslēgdams konferenci, grupas “Eiropas pusgads” priekšsēdētāja vietnieks **Luca Jahier** apstiprināja Atveseļošanas un noturības mehānisma un nacionālo atveseļošanas un noturības plānu nozīmi. “Ar šiem instrumentiem pēdējos divos gados mēs esam izdarījuši vairāk nekā iepriekšējos 20 gados,” viņš teica. “Tagad mums ir jānodrošina organizētās pilsoniskās sabiedrības iesaiste, lielāki ieguldījumi un jāpaātrina pārkārtošanās.” (tk)

Pietro Francesco De Lotto and Christa Schweng

Eiropas galven?s nozares mudina EESK maksim?li palielin?t t?s lomu politikas veidošan?

Pasākumā, kurā tika atzīmēti 20 gadi, kopš EESK sniedz ieteikumus rūpniecības pārmaiņu jomā, galvenās ES rūpniecības nozares iestājās par vairāk uz datiem balstītu un uz nākotni vērstu reakciju uz Covid-19, Krievijas agresijas, klimata krīzes un rūpniecības un sociālās pārkārtošanas radītajiem traucējumiem.

8. jūnijā EESK atzīmēja Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvās komisijas (CCMI) 20. gadadienu. Kalnrūpniecības, enerģētikas, aizsardzības un kosmiskās aviācijas nozaru pārstāvji uzsvēra, ka radikāli mainīgā pasaulē ES politikai ir precīzi jāatspoguļo gan rūpnieciskās vajadzības, gan sociālais konteksts.

Atklājot pasākumu, EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** uzsvēra apņemšanos “sadarboties ar organizētu pilsonisko sabiedrību, ES iestādēm un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai rastu kopīgus risinājumus problēmām, ar kurām saskaras mūsu rūpniecības nozares”.

Iekšējā tirgus komisārs **Thierry Breton** atzīmēja, ka “EESK joprojām ir īpaši svarīga loma rūpniecības politikas jautājumos”. Viņš pavēstīja pasākuma dalībniekiem, ka klimata pārmaiņu, pandēmijas un kara radītās problēmas pie ES robežām nozīmē to, ka Eiropai ir steidzami jāspēj pārņemt kontrole pār savu rūpniecisko nākotni.

CCMI priekšsēdētājs **Pietro Francesco De Lotto** uzsvēra komisijas lomu jaunu jautājumu izvirzīšanā, jaunu analīzes jomu prognozēšanā un jaunu zināšanu attīstībā diskusijās, lai nodrošinātu, ka tiek ņemti vērā visu ieinteresēto personu viedokļi. “Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija ir modelis pārdomām par sociālā dialoga nākotni Eiropas iestādēs,” viņš teica.

CCMI priekšsēdētāja vietniece **Monika Sitárová** norādīja: “Mūsu ziņojumi sniedz pierādījumu bāzi mūsu atzinumiem un ieteikumiem. Mēs izmantojam savu sociālā dialoga pieredzi, lai risinātu jautājumus saistībā ar rūpniecības pārmaiņām un to sociālo ietekmi, prognozētu pārmaiņas un palīdzētu rast sociāli pieņemamus risinājumus.” (ks)

Christa Schweng and Ann Hardt

Eiropas pilso?u iniciat?vas 10. gadadien? EESK v? las palielin?t t?s ietekmi.

2022. gada 2. jūnijā EESK Eiropas pilsoņu iniciatīvas dienas pasākumā uzstājās referenti un aktīvisti, kas uzsvēra, ka ietekmīgākās Eiropas pilsoņu iniciatīvas ir arī populārākās.

Eiropas pilsoņu iniciatīvas 10. gadadienu EESK atzīmēja, atskatīdamās uz sasniegto, piedzīvotajām problēmām un domādama par nākotni. Referenti un aktīvisti iezīmēja neviendabīgu ainavu: līdzās ievērojamiem panākumiem ir piedzīvotas arī neveiksmes un konstatēti trūkumi. Galvenie no tiem ir **ietekme, piekļūstamība un atpazīstamība**.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng**, atklādama pasākumu, norādīja: “Mēs atzīmējam šī starptautiskā līdzdalības instrumenta 10. gadadienu. 10 gadi ir ilgs laiks: mēs esam ieguvuši zināmu pieredzi. Tomēr šis laiks nav bijis pietiekoši ilgs, jo mums joprojām ir ko mācīties, pilnveidot un uz ko tiekties, līdz mēs varēsim būt droši, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva ir ieguvusi pelnīto vietu ES institucionālajā procesā.”

EESK priekšsēdētāja paziņoja, ka EESK ir nolēmusi atskatīties uz sev svarīgajām veiksmīgajām iniciatīvām pirms Eiropas Komisijas atbildes uz tām. Pirmā no šīm iniciatīvām ir “**Glābiet bites!**”. Komiteja īpašu uzmanību veltīs jauniešiem un sekos līdzi tam, kā dalībvalstis izmanto iespēju pazemināt iniciatīvu parakstīšanas vecumu līdz 16 gadiem. Šī iniciatīva jau ir īstenota vienā no dalībvalstīm, bet vēl citās trijās parastais vecums, no kura pilsoņi var sākt balsot, ir 16 vai 17 gadi.

Komisijas priekšsēdētājas vietniece **Dubravka Šuica** uzrunāja pasākuma dalībniekus: “Eiropas pilsoņu iniciatīva ir piemērs, kas liecina par iestāžu spēju pielāgoties, mainīties un uzlabot lietas, kas ir svarīgas pilsoņiem. Mums arī turpmāk uzmanības centrā pastāvīgi ir jāpatur demokrātiskas inovācijas ekosistēmas veidošana un pilsoņu iesaistīšana un dalība demokrātijas procesos.”

EP deputāts **Helmut Scholz** ierosināja, ka tad, ja pēc konferences par Eiropas nākotni veikto līguma izmaiņu rezultātā Eiropas Parlaments iegūtu likumdošanas iniciatīvas tiesības, tas varētu apņemties panākt, lai veiksmīgās pilsoņu iniciatīvas tiktu realizētas.

Viens no semināriem bija vērsts uz pēdējām veiksmīgajām iniciatīvām. To iniciatori ir vienojušies, ka tajos gadījumos, kad kampaņām nav pietiekamu resursu, kas tiek lēsti aptuveni 300 000 EUR apmērā, NVO atbalsts ir ļoti svarīgs, lai būtu iespējams savākt nepieciešamo vienu miljonu parakstu. Viņi uzsvēra, ka cilvēki tiem uzticas un tieši tāpēc viņi labprātāk paraksta iniciatīvas un sniedz dalībvalstu prasīto personisko informāciju.

Vēlāk seminārā tika apskatīta Eiropas pilsoņu iniciatīvu popularitāte jauniešu vidū, kuru skaits iniciatoru vidū ir samērā liels, lai gan viņu iniciatīvas parasti nav veiksmīgāko vidū. Dalībnieki sprieda, kā iestādes varētu pamudināt jauniešus vairāk izmantot tādus instrumentus kā Eiropas pilsoņu iniciatīva. Jaunie aktīvisti uzsvēra, ka politiskā izglītība agrīnā vecumā ir nepieciešama visā Eiropas Savienībā, jo tikai tā būs iespējams panākt, lai šādi instrumenti būtu pieejami ne tikai šauram ļoti izglītotu cilvēku lokam, bet arī pārējiem pilsoņiem. Plašāka informācija par pasākumu. (dm/rl)

GRUPU JAUNUMI

Infl?cijas k?pums bez indeks?cijas: str?d?jošo algas samazin?s un pieaug nabadz?ba

Sagatavojusi EESK Darba ņēmēju grupa

Ir jāpanāk, lai strādājošie un ģimenes, kurām jau tagad ir iztikas grūtības, nenonāktu pilnīgā nabadzībā tāpēc, ka inflācijas dēļ katru mēnesi samazinās viņu ienākumu vērtība.

Inflācija ir sarežģīta norise, kurai ir vairāki iemesli. Toties tās sekas ir skaidras un tiešas: strādājošo algas visā Eiropā tiešām samazinās un ietaupījumi izsīkst. Parasti visneaizsargātākie cilvēki cieš visvairāk, jo viņu rezerves jau iesākumā ir vismazākās (ja vispār tādas ir). Turklāt pašreizējais cenu kāpums īpaši izteikts ir pamatpreču segmentā, un to izjūt lielākā daļa strādājošo, maksājot par pārtiku, elektroenerģiju, apsildi un degvielu.

ECB dati atklāj, ka 2008. gadā notika sava veida automātiska indeksācija starp dzīves dārdzības un algu pieaugumu (Beļģijā, Spānijā, Francijā, Kiprā, Luksemburgā, Maltā un Slovēnijā) vai arī tā nebija automātiska, bet tomēr to noteica dažas nostādnes (Grieķijā, Itālijā un Somijā). 2008. gada krīzes dēļ tika ieviesti taupības pasākumi, tāpēc tikai Beļģija un Luksemburga saglabāja automātisku indeksāciju, kura pastāv joprojām. Savukārt Itālijā, Kiprā un Maltā eksistē sava veida neautomātiska indeksācija (ECB). Šie pasākumi parasti ir balstīti uz vispārējo dzīves dārdzību un, lai gan tie palīdz, tiem ir mazas iespējas mīkstināt triecienu, kuru izraisījis zemāk uzskaitīto pamatpreču cenu kāpums. Tomēr lielākajā daļā Eiropas Savienības šādu sistēmu nav. Tāpēc vēl jo svarīgāka ir papildu palīdzība visneaizsargātākajiem cilvēkiem, un ir būtiski maksimāli vērsties pret cenu kāpuma cēloņiem. Īstermiņā daži inflācijas iemesli nav kontrolējami. Viens no tiem ir Krievijas iebrukums Ukrainā. Globālo piegādes ķēžu strukturāli ierobežojumi pēc Covid-19 arī ir cēlonis, pret kuru būtu jāvēršas, pieaugot nestabilitātei. Ir nepieciešami ilgtermiņa risinājumi. Bet vispirms ir jāpanāk, lai strādājošie un ģimenes, kurām jau tagad ir iztikas grūtības, nenonāktu pilnīgā nabadzībā tāpēc, ka inflācijas dēļ katru mēnesi samazinās viņu ienākumu vērtība. (prp)

Prezidentvalsts ?ehija: “Eiropa k? uzdevums”, par kura j?gu nav šaubu

Sagatavojis Stefano Mallia, EESK Darba devēju grupas priekšsēdētājs

Prāga ir nākusi klajā ar pragmatisku un dinamisku programmu, kurā ir precīzi identificētas problēmas, kuru risināšanu nedrīkst atlikt.

Čehijas Republikas kārta pārņemt Eiropas Savienības Padomes prezidentūru ir pienākusi grūtā laikā, varbūt pat visriskantākajā laikā, kāds jebkad vien ir bijis, jo Eiropā atkal ir sācies karš, bet mums joprojām nākas cīnīties ar pandēmijas sekām, lēnu atlabšanu un inflāciju.

Čehija par savu prezidentūras devīzi ir izvēlējusies vārdus: **“Eiropa kā uzdevums”**. Mūsu kopējais uzdevums tiešām ir vest Eiropu pa pārdomu, pārveides un spēku atjaunošanas ceļu un vienlaikus rīkoties apņēmīgi un kritiski novērtēt mūsu pašreizējo pieeju dažādās jomās.

Mūs gaida nopietni uzdevumi: mums ir jārada apstākļi, lai Eiropā varētu valdīt miers, drošība un labklājība un vienlaikus jāpanāk Eiropas ekonomikas stratēģiskā noturība un konkurētspēja. Tikai tad, ja ekonomika būs spēcīga un konkurētspējīga, mēs varēsim izturēt starptautisko spriedzi un parūpēties par saviem pilsoņiem. Iekšējam tirgum ir jābūt pilnībā neatkarīgam, īpaši pakalpojumu un digitālās ekonomikas nozarēs. Mums ir jāuzlabo uzņēmējdarbības vide, tostarp atbalsts zinātnei, pētniecībai un inovācijai. Tikai tādos apstākļos palielināsies Eiropas uzņēmumu konkurētspēja.

Mēs visi atbalstām zaļo kursu un programmu “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, bet mums ir rūpīgi jāseko līdzi Eiropas Savienības rūpniecības dekarbonizācijas ritmam. Enerģētiskās drošības jautājumi pašlaik ir svarīgāki par enerģētikas pārkārtošanu. Galvenais uzdevums ir visas Eiropas Savienības kopējās energoapgādes noturības stiprināšana. Mums ir jānovērš atkarība no Krievijas un vienlaikus jāparūpējas par enerģijas saņemšanu no citiem piegādātājiem.

Imigrācijas un bēgļu jautājumu jomā mums ir jāatrod un jāievieš pastāvīgi un ilgtspējīgi risinājumi, kas Eiropas Savienības dalībvalstīm liktu uzņemties vienādu atbildību.
Mēs esam pārliecināti, ka Čehijas Republika vadīs Savienību ļoti apzinīgi. Prāga ir sagatavojusi pragmatisku un dinamisku programmu, kurā ir precīzi identificētas mūsu problēmas, kuru risināšanu nedrīkst atlikt, un apņēmusies tās risināt pēc iespējas ātrāk un efektīvāk.

Prezidentūras programmas uzmanības centrā būs ekonomika un konkurētspēja, un tajā ir viss, lai Darba devēju grupa varētu to atbalstīt.
Eiropa ir uzdevums, par kura jēgu nav šaubu. (sm)

Eiropas konference ?rij? “Taisn?ga p?rk?rtošan?s”

EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa

EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa sadarbībā ar “Irish Rural Link” organizēja konferenci Īrijā, lai no dažādiem skatpunktiem analizētu tematu “Taisnīga pārkārtošanās”.

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa sadarbībā ar “Irish Rural Link” (IRL) – nacionālo tīklu, kas pārstāv Īrijas lauku kopienu intereses – 9. jūnijā Tullamorē, Īrijā rīkoja kopīgu konferenci.

Konferencē no vairākiem skatpunktiem tika aplūkots **“Taisnīgas pārkārtošanās”** temats, un runātāji, iesaistoties turpmāk minētajās trijās paneļdiskusijās, apsprieda šādas pārkārtošanās nepieciešamību, kā arī tās sniegtās iespējas:

- kopienu stiprin?šana un sp?ju veidošana, izmantojot rekre?cijas un mantojuma jomu;
- darbvietu rad?šana un atjaun?go energoresursu ener?ijas nodrošin?šana;
- ieguld?jumi izgl?t?b? un apm?c?b?.

Konferenci atklāja zemes izmantošanas un bioloģiskās daudzveidības valsts ministre **Pippa Hackett**, un tajā piedalījās arī šādi viesreferenti: taisnīgas pārkārtošanās jautājumu komisārs **Kieran Mulvey** (Īrija); Offaly grāfistes padomes priekšsēdētājs **Declan Harvey** un Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētājs un IRL izpilddirektors **Séamus Boland**.

Uzstājoties konferencē, **Séamus Boland** sacīja: “Esmu gandarīts, ka manis pārstāvētā EESK grupa viesojas Tullamorē, lai tieši redzētu, kā taisnīga pārkārtošanās tiek īstenota reģionā, kuru visvairāk ir ietekmējuši pasākumi, kas vajadzīgi, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmas. Ir svarīgi uzsvērt arī kopienu būtisko nozīmi taisnīgas pārkārtošanās procesā un nodrošināt, ka tās ir iesaistītas un iesaistās visos procesa posmos.”

Ministre **Pippa Hackett** teica: “Mēs virzāmies uz pāreju — mēs varam redzēt ainu uz priekšu, daži no mums ir pilnībā iesaistījušies, bet ir saprotams, ka daudzi no mums vilcinās pilnībā apņemties īstenot attiecīgus pasākumus, jo tas nozīmē, ka būs jāatvadās no tā, ko mēs pazīstam un ko mēs saprotam. Pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir ārkārtīgi svarīga loma kā komunikatoriem, vidutājiem un animatoriem gan attiecībā uz visvairāk skartajiem cilvēkiem, gan tiem, kas valsts un ES līmenī pieņem tiesību aktus pārkārtošanās jomā. Es atzinīgi vērtēju šo konferenci kā vēl vienu svarīgu soli, lai atbalstītu visvairāk skartos ES reģionus, tostarp mūsu pašu Midlendas reģionu Īrijā.

EESK tīmekļa vietnē ir pieejami secinājumi un ieteikumi, konferences videoieraksti un fotogrāfijas, kā arī visu viesreferentu prezentācijas. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Ar dzimumu saist?tas vardarb?bas apkarošana: vispirms uzklaus?t

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā rīkotajā videoizstādē ir parādīta vardarbību pārcietušo sieviešu dramatiskā realitāte Eiropā.

Virtuālā izstāde “Vardarbības balsis” sastāv no Dānijas Kultūras institūta desmit īsiem videomateriāliem, kuros Dānijas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas aktrises iepazīstina ar anonīmiem stāstiem un atklāj zīmes un rētas, ko šī pieredze ir atstājusi sievietēm pāri robežām. Ideja ir tā, ka klausīšanās un sapratne ir pirmie soļi, lai rīkotos un rosinātu pārmaiņas.

Izstāde būs atvērta no 13. jūlija līdz 31. augustam. Tās atklāšana notiks tiešsaistē EESK jūlija plenārsesijas laikā saistībā ar EESK atzinuma par tematu “*Vardarbības pret sievietēm apkarošana*” pieņemšanu.

Jābrīdina, ka dažiem skatītājiem atsevišķu videomateriālu saturs var šķist traucējošs vai uztraucošs.

Plašāka informācija atrodama mūsu tīmekļa vietnē.

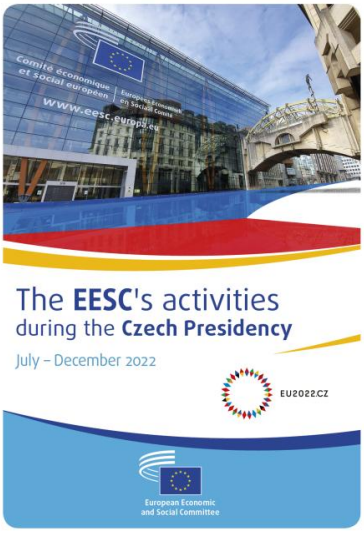

EESK pas?kumi ?ehijas prezident?ras laik? (2022. gada j?lijs - decembris)

Nesen publicētajā brošūrā sniegts pārskats par to, kā EESK gatavojas prezidentvalstij Čehijai palīdzēt sasniegt tās mērķus.

Čehijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē nāksies risināt ne tikai humānās krīzes problēmas, kuras izraisījis Ukrainā notiekošais karš, bet arī nebeidzamās šā konflikta radītās ekonomiskās sekas. Šis uzdevums nebūs viegls, jo Eiropa vēl nav pilnībā atguvusies no Covid-19 pandēmijas radītās krīzes.

Jaunā prezidentvalsts ir paredzējusi pastiprināti strādāt pie energoapgādes drošības, **ES ekonomikas stratēģiskās noturības**, **Eiropas aizsardzības spējām** un **kiberdrošības Eiropā**. Tai būs jārisina arī jautājumi, kas saistīti ar bēgļu krīzes novēršanu un Ukrainas atveseļošanu.

Tiesiskums un demokrātisko iestāžu noturība arī būs jaunās prezidentūras prioritāšu vidū.

Čehijas prezidentūrai būs vēl viens svarīgs uzdevums – rūpēties par to, **lai konferencei par Eiropas nākotni sekotu** pilnvērtīgs, pārredzams un jēgpilns darbs.

EESK ir apņēmusies šo mērķu īstenošanā cieši sadarboties ar prezidentvalsti Čehiju. Jaunajā brošūrā ir detalizēti aprakstīts, kā katra no EESK specializētajām nodaļām plāno risināt savas politikas jomas jautājumus. Tajā ir arī uzsvērti jautājumi, kuru risināšanai prezidentvalsts Čehija ir lūgusi EESK dalīties ar savām ekspertzināšanām. Komiteja darīs visu, lai šīs prezidentūras laikā tiktu sadzirdēts Eiropas pilsoniskās

sabiedrības organizāciju viedoklis.

Šī brošūra EESK tīmekļa vietnē ir pieejama angļu, franču, vācu un čehu valodā. Drukātu versiju ir iespējams pasūtīt, rakstot uz vipcese@eesc.europa.eu. (fgr)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Š? izdevuma l?dzautori

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Fabiola Giraldo Restrepo (fgr)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatores

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un soci?lo lietu komiteja
Jacques Delors ?ka, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
T?lr. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” izn?k devi?as reizes gad? EESK plen?rsesiju laik?. ?“EESK Info” ir pieejams 23 valod?s.
“EESK Info” nav ofici?la atskaite par EESK darb?bu. Ofici?l?s atskaites tiek public?tas Eiropas Savien?bas Ofici?laj? V?stnes? vai citos Komitejas izdevumos.
P?rpublic?šana ir at?auta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir nos?t?ma redaktoram).

08/2022